

pismo v roki, ki ga je v imenu škofa spisal njegov duhovniški tajnik dr. Ehrlich (!); v tem pismu se je priznalo, da ima škof za 100.000 K jamstvo. Ali pred sodnijo je pošteni Ehrlich nakrat prisegel, da je dotično pismo sam brez vednosti škofa spisal, in na tej podlagi se hoče bankerotni škof plačilu odtegniti. Res, to špekulativstvo politične visoke duhovščine na Koroskem je podobno najnusnejšemu „Hochstaplerstvu“. Da v takih razmerah „vera peša“, je pač samo ob sebi umevno. Kmet si misli: Kaj velja beseda duhovnika, ki opehari druge za stotisoče kron? Res, papežev ukaz, da se duhovniki ne smejo pečati z denarnimi podjetji, bi se moral uresničiti! Drugače bode veljala beseda: vera s farji gor, vera s farji dol!

G. poslancu Grafenauer želimo srečno novo leto. Prosimo pa ob tej priložnosti tega možakarja, naj se to leto malo bolj za interese svojih volilcev briga nego lansko leto!

Umrl je v Prevalju občinski tajnik g. Florijan Zwitternig. Mnogobrojna udeležba pri pogrebu dokazala je priljubljenost pokojnika. Naj počiva v miru!

Pogorelo je gospodarsko poslopje fabrike celuloze v sv. Magdaleni pri Beljaku popolnoma. Škode je precej.

Ljubavna zaloigra. V Celovcu ustrelil je feldvebel Anton Modrijan svojo ljubico, natakario G. Drobnič. Bila je takoj mrtva. Tudi sam se je ustrelil; a ranil se je le lahko. Pravijo, da se je umor in poizkušeni samomor zgodil sporazumno. Modrijan je baje hudo pijači udan.

Nevtemeljeno naznanilo. Natakario Sinka v Beljaku so naznanili zaradi tatvine. Pri sodnji pa se je dokazalo, da je Sinka popolnoma nedolžen in je bil tudi oproščen.

Požar. V Švabeku pogorela so v sveti noči poslopja posestnikov Švegar in Kumer z vso krmo in pohištvo. Tudi štiri svinje so zgorele. Škode je za 10.000 K, zavarovalnina majhna. Vzrok požara ni znan.

Vroča kri. Čevljarski pomočnik Joh. Ježe v Beljaku je hotel na sv. večer k svoji ljubici. Kër mu ta ni odprla, razbil je vsa okna.

Konji splašili so se kučijažu Valentinu Weierer v Guttaringu. Nesrečnež je padel in se težko poškodoval. Zanimivo je, da se je rezevu pred 6 tedni ednaka nesreča zgodila.

Ukradel je nekdo vžitarju Rastenšek pri Pliberku 260 K. Tatvine dolžijo hlapca Jeraka, ki so ga tudi zaprli.

Zastrupil se je z morfijom lastnik graščine Drauhofen dr. pl. Wieser. Vzrok samomora so slabe gospodarske razmere.

Ukradel je neki tat natakario Oltesberger v Möllbrücke 170 K denarja. Tatu so že na sledu.

Sleparil je v Celovcu neznan mož, ki se je delal za Francoza. Nekemu zlatarju je izmaknil 3 prstane.

Umor. Krčmarjev sin Augmeier v Weissensteinu-Kellerbergu pri Beljaku prišel je te dni na kolodvor in je ustrelil dvakrat na postajenačelnika. Postajenačelnik se je zgrudil na tla in je drugi dan v bolnici umrl. Augmeier pravi, da je hotel nekega drugega železniškega uradnika umoriti. Pravijo, da je morilec blazen. Takoj po umoru je pil strup in leži zdaj težko ranjen v bolnici.

Zimska nesreča. Na jezeru v Sv. Magdaleni pri Beljaku so se razne osebe po mladem letu drsale. Nakrat se je led udril in 12 oseb je padlo v vodo. 10 oseb se je zamoglo rešiti. 14 letna Ana Schumy in 17 letna Ana Fröschl pa sta bili že mrtvi, ko so ju iz vode spravili.

Ukradel je neznan tat v občini U. Fedraun nabiralnico „Schulvereina“, v kateri se je nahajalo okoli 10 K denarja.

Požig zaradi ljubezni. V Podrainu pri Globasnici je pogorelo gospodarsko poslopje Petra Greiner z vso krmo in orodjem. Greiner ima škode za 10.000 K. Kot požigalca so zaprli hlapca Ludvika Hrast. Ta je namreč ponujal Greinerjevi sestri svojo ljubezen, katero je pa dekle odklonilo. Zdjaj se sodi, da je Hrast iz maščevanja poslopje zažgal. Preiskava bode doglala, koliko je na tej stvari resnice.

Na ledu udril se je neki fant pri gradu Zigguln pri Celovcu. Komaj da so mu življenje rešili. Pozor pri ledu!

Mrliča nekega kmeta so našli v gozdu pri Arnoldsteinu. Nesrečnež je v gozdu zaspal in zmrazil.

Na lovu po nesreči obstreljen in težko ranjen je bil posestnik Gasparin v Drobollachu.

Po svetu.

Krvava polnočnica. V cerkvi na Gorici pri Krškem prišlo je ob maši v polnoči svetega večera do krvavega čina. Med posestnikovim sinom Kmetičom in trem bratom Kralj se je namreč vnel hudi prepri; naposled je dobil Kmetič krepko zaušnico. To je fanta tako razjezilo, da je potegnil nož in pripravil enemu bratov trebuh; smrtonovarno ranjen je ta skupaj padel. Duhovnik je prekinil mašo in prestrašeni verniki so hiteli iz cerkve. Kmetič pa je tekel domu in zaklenil duri. Brata Kralj sta mu sledila, oborožena s kolmi in noži. V divji jezi skočil je potem Kmetič iz hiše, v roki dolgi kuhinjski nož. Tudi tema dvema bratoma je razparal trebuh in umrla sta v par minutah na lici mesta. Kmetiča so orožniki vjeli in sodniji oddali.

44 let nedolžen v ječi sedel je v Rimu neki Giusti. Leta 1866 našli so namreč tam neko mlado žensko umorjeno. Njen ljubimec Giusti je bil obdolžen umora; vkljub temu, da je tajil, so ga na dosmrtno ječo obsodili. Zdjaj pa, čez 44 let, je pravi morilec svojo krivdo na smrtni postelji priznal in nesrečnega Giusti so iz ječe spustili.

7 otrok nakrat porodila je v rumunskem mestu Jassy žena tovarnarja Bratianu. Žena je šele 18 let stara in je postala zdaj prvič mati. Trije novorojenčki živijo, štirje pa so takoj po rojstvu umrli. Pač skoraj neverjetno!

Veliko zastrupljenje. Že v zadnji številki smo poročali, da je v nekem azilu v Berlinu mnogo oseb obolelo in umrlo. Splošno se je sodilo, da je vzrok zastrupljenje po pokvarjenih ribah. Medtem je število bolnikov še naraslo. Več kot 120 oseb je zbolelo in od teh jih je 72 umrlo. Zdravniki so dognali, da so bili ti nesrečneži z metilalkoholom zastrupljeni. Neki trgovec je delal namreč žganje z metilalkoholom. Brezvestneža so zaprli. Razburjenost nad velikansko to nesrečo je seveda splošna.

Kmetovalec, ali misliš?

Piše: Aloizij Križanič, Vel. Nedelja.

Poletna suša nas je spet v marsičem poučila ter nam dala misliti, da kdor bo hotel svoje travnike obnoviti ali vsaj posejati, moral bo globoko v žep poseči zastran nakupa različnih semen. Seme bo letos zelo drago, ker se ni moglo spopolniti in je vsled suše kar usahnilo. Kateri trgovec bo nam zamogel jamčiti za seme glede kaljenja osobito glede čistosti predenice? Zatorej svetujem vsakemu, da si potrebno travno ali deteljno seme naravnost skozi najbližjo kmetijsko podružnico oziroma od zveze gospodarskih zadrug v Gradcu naravnost omisli.

Semen se naj ne seja (zlasti deteljno) kar na nepovlačene ogone, ampak se naj žitno polje, bodisi da je redko ali gosto temeljito povlači, da se s tem daje žitam dohod zraka, svetlobe, gorkote; tudi mali dež zelo zavleče proti suši. Šele potem se naj detelja vseja enakomerno, najbolje s strojem. Ko torej deteljo vsejamo ali sploh vsako drugo travno seme, se lasne koreninice iz semena takoj lahko oprijemajo in v zemlji, ki je na zgorej navedeni način prevlačena, lahko hrano najdejo. Potem pride jutranja rosa, ki spet nekoliko prsti še razdrobi in takorekoč ogre rastlinico. Zatem zna priti dež, ki tako vse nekako poravna ter še več drobne prsti doda, nakar je rastlinica zasigurjena proti suši ter se lahko krepko razvija.

Zdjaj pa si oglejmo seme na nepovlačenem žitu. Sejalce vseja na trdo skorjo svojo deteljico ter se navadno še izrazi, da neumnež svoja žita povlači, ker to sploh ni treba. Dobro! Seme se je na njivi odbilo od trde gladke skorje, ter se skotalo v razpoke, ki so večkrat zelo globoke. Semen se nakopiči v teh razpoklinah tako na gosto, da je zrno pri zrni; ker torej ni drobne prsti naokrog, ne more seme vskliti, ampak ostane brezuspešno. Ko pa dež pride, naplavi preveč v te razpoke in seme, dasiravno bi vsklilo, ne more vsled tega, ker je pregloboko v razpoki, na svetlo. Če pa je razpoka zelo plitva, tedaj pa vidimo celi kup, zrno pri zrnu, ki se ne more obrasti in zatorej vse splezni, medtem ko v celi okolici, kjer je bila prej trda gladka skorja, nikjer niti zapaziti ni detelje. Na tak način imamo znane pleše, katere smo si vsled svoje lahkomišljenosti in starokopitnosti sami povzročili; potem pa dolžimo semen, ki je bilo nedolžno.

Enako se godi tudi s travnim semenom. Za par grošev se kupi seme pri trgovcu, ki večidel gotovo ne more za kaljivost jamčiti (ki mora obsegati 75%, kaljivosti) tudi ne glede čistote (ki mora 80%, imeti, ker je drugače nesposobno.) Bode-li prodajalec, ali trgovec, ali

kupec seme dal raziskati na semenski postaji (Samen Versuchung-Kontrollstation) na lastne stroške? Torej naroči seme pri zvezi (Verband der landwirtschaftlichen Genossenschaften Graz) kjer se ti za seme jamči. Kjer misliš vsejati, očisti svojo skvozi okopavino vsaj dveh let vsacega plevla. Raziskuj zemljo glede vlage, suše, proda, peska, ilovice, apna, magnezije it.d. in to sporoči pri nakupu semena zvezi, na kar se ti bode seme sestavilo in zmešalo za tvojo zemljo primerno, tako da ne boš samo ene trave imel, drugih osem pa ne, katere so naravnost za tvojo zemljo prikladne. Torej predno pričneš delati, misli, beri, in vprašaj za svet istega, ki ti tozadevno stoji na razpolago.

Listnica uredništva in upravnništva.

Ruše: Stvar je preosebna in nima za javnost pomena. Ako dotičnik koga po nedolžnem poizga dobi, naj se ga toži. Druge poli v takem slučaju ni! — Sv. Lovrene pri Mariboru: Danke für die Berichtigung der Nachricht, die wir anderen Blättern entnommen haben. Eine schnelle und gute Berichterstattung aus dem Marburger Bezirke wäre uns sehr erwünscht. — Sladkagora: Hvala, le večkrat se oglasite! Taki stvarni in resnični dopisi so nam vedno dobro došli! — Prevorje: Dopis nima za splošno javnost pomena, ker se tiče le družinskih razmer. Vašo pritožbo gledé dopisovanja lista pa smo izročili upravi. — F. J. Hrastnik: Kadar se bode proka vršila, prinesemo radi notico. Ali vsake posamezne poroke vendar ne moremo že naprej naznanjevati! — Svetnava (Koroško): Zuschrift haben wir heute nicht abgedruckt. Über die Gründe berichten wir Ihnen brieflich. Herzliche Grüsse! —

Dobro domače sredstvo za odstranjevanje bolečin in obriranje v svrhu odvajanja pri prehlajenju je iz laboratorija dr. Richterjeve apoteke v Pragi izvirajoči Liniment Capsici comp. z „ankerom“ in 2 K steklenica. Vsaka steklenica se nahaja v elegantni skatliji in se pozna na znamenju „anker“.

Kdor se hoče obvarovati pred daljšim motenjem v poklicu in nevarnejšim boleznim, rabi pri najmanjšemu pojavu katarhalnega obolenja sredstvo Thymomel Scillae iz apoteke Fragner, katero razpusti hripavost in preмага celo krčeviti kašelj. Skoraj vse apoteke imajo zdaj Thymomel Scillae v zalogi. Cena znaša K 2-20. Pazite, prosimo, strogo na ime!

Stalni zaslužek prinaša mašina za hitro štrikanje (Patent-Hebel) bele štrikanje Karl Wolf, Dunaj VI, Neligengasse 1/06. Najboljši štrik-garn. najceneje.

Loterijske številke.

Gradec, dne 23. decembra: 30, 89, 62, 46, 6.
Trst, dne 30. decembra: 84, 39, 77, 82, 63.

Izjava.

Podpisana Ignac in Berta Fischer, trgovca v Celovcu, izjavljava, da obžalujeva, da sva Ano Koreiman po krivem obdolžila prestopka radi tatvine.

Midva se zahvaljujeva Ani Koreiman ozir. njenemu očetu Paul Koreimanu, posestniku v Bistrici v Rožu, da sta odstopila od tožbe, katero sta vložila radi zgoraj omenjene obdolžitve proti nama ter nama kazen odpustila.

Celovec, 20. decembra 1911.

Ignac Fischer l. r. Berta Fischer l. r.

Na pljučah in vratu trpeči, astenatiki in v goltancu bolani!

Kdor hoče svojo pljučno ali vratno bolezen, celo najhujšo, svojo astmo, pa če je še tako zastarela in skoraj nevdarljiva, enkrat za vselej odpraviti, ta naj se obrne na A. Wolfsky, Berolin N. Weissenburgerstr. 79. Tisoče zahval so jamstvo za veliko zdravilno moč njegove kure. Brošura zastoj. 837

Trgovski učenc

iz dobre hiš, zmoežen nemščine in slovenščine, se takoj sprejme v veletrgovini M. Thom. Müller, Lavamünd, Koroško. 18

Zdrav in priden učenc, zmoežen slovenščine in nemščine, se sprejme v moji trgovini s speccerjskim blagom. Oto Svaršnik, Majsberg pri Ptuj. 7

Nova zidana velika trgovska hiša

s 4 sobami, 2 kubinji, 1 spajzo, 3 kleti, na okrajni cesti, 9 kilometrov od Ptuja, dobi prostor za kupčijo, — nadalje ena hiša, tudi nova, z dobro liva, idočo kovačnico, z 2 orali travnika, se proda za K 14.000. Denarja le polovica potrebno. Več pover uprava „Stajerca“. 17

Mesarski učenc iz dobre hiše, 14-16 let star, za 3 leta učenca, se takoj sprejme pri g. Johau Wergles, Je-enice (Asslinghitte), Gorosko. 15

Kovačnica s stanovanjem, na dobrem prostoru, se da v najem. Oto Svaršnik, Majsberg pri Ptuj.

Viničar, priden, pošten in trezen, oženjen, ki ima več delavski moči in navajen ameriškemu nasadu, se takoj sprejme pri Oto Svaršnik, Majsberg pri Ptuj.